

EUROPEAN COMMISSION
HEALTH & CONSUMERS DIRECTORATE-GENERAL
Unit 04 - Veterinary Control Programmes

SANCO/3784/2008

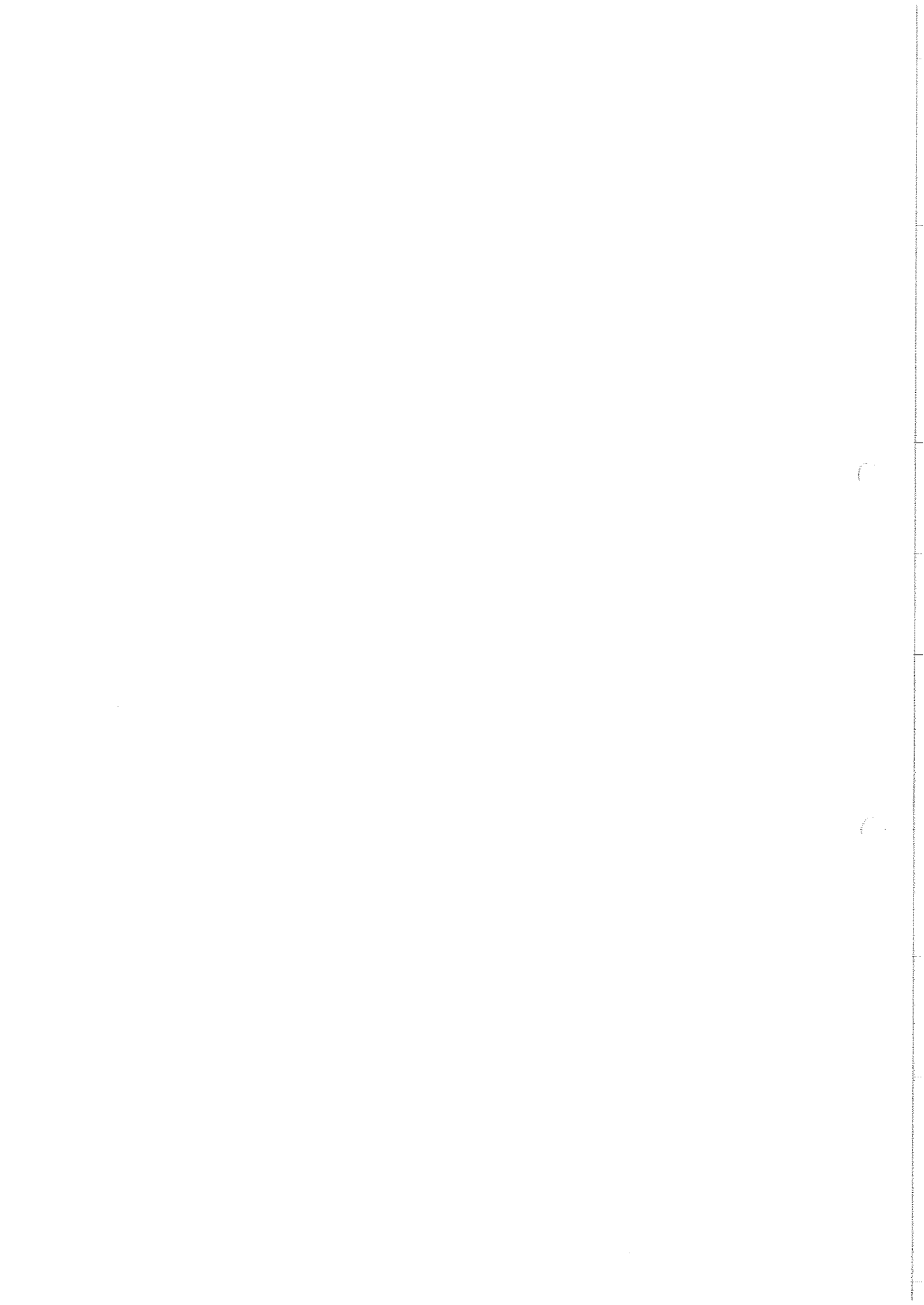
*Programmes for the eradication, control and monitoring of certain
animal diseases and zoonoses*

Surveillance and Eradication programme of Bluetongue

Approved* for 2009 by Commission Decision 2008/897/EC

Poland

* in accordance with Commission Decision 90/424/EEC

PROGRAM SZCZEPIEŃ PRZECIWKO
CHOROBY NIEBIESKIEGO JEZYKA NA ROK 2009

1. Identyfikacja Programu:

Państwo członkowskie: Rzeczypospolita Polska

Serotyp(y): BTV-8

Prośba o dofinansowanie: kosztów zakupu szczepionek i kosztów prowadzenia szczepień

Odwołanie się dokumentu do:

Kontakt (imię, nazwisko, telefon, fax, e-mail)

Ewelina Ewertowska (22) 623-15-29 ; ewelina.ewertowska@wetgiw.gov.pl

Data wysłania do Komisji Europejskiej: 30.09.2008

2. Krótki opis rozwoju epidemiologicznego choroby:

Z uwagi na brak stwierdzanych ognisk choroby na terenie RP oraz dotychczas ujemne wyniki badań monitoringowych wirusologicznych i serologicznych w kierunku choroby niebieskiego języka przeprowadzanych u zwierząt pochodzących z terenu Polski zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1266/2007 z dnia 26 października 2007r. wraz z późniejszymi zmianami (rozporządzenie Komisji (WE) nr 289/2008 z 31 marca 2008r., rozporządzenie Komisji (WE) nr 384/2008 z 29 kwietnia 2008r., rozporządzenie Komisji (WE) nr 394/2008 z 30 kwietnia 2008r. oraz rozporządzenie Komisji (WE) nr 708/2008 z 24 lipca 2008r) *w sprawie przepisów dotyczących dyrektywy Rady 2000/75/WE w odniesieniu do kontroli, monitorowania, nadzoru i ograniczeń przemieszczeń niektórych zwierząt należących do gatunków podatnych na zarażenie chorobą niebieskiego języka*, należy uznać, że choroba nie występuje w Polsce endemicznie. Jednocześnie z uwagi na charakter choroby oraz zachodzące zmiany klimatyczne nie należy wykluczać takiego zagrożenia w najbliższej przyszłości.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę na niepokojący fakt zagrożenia wystąpieniem choroby niebieskiego języka na terenie RP w związku z wprowadzaniem na teren Polski zwierząt z innych państw członkowskich w sposób niezgodny z przepisami unijnymi określającymi wymagania weterynaryjne w handlu.

Od daty wejścia w życie rozporządzenia Komisji (WE) 1266/2007 z dnia 26 października 2007r. *w sprawie przepisów dotyczących dyrektywy Rady 2000/75/WE w odniesieniu do kontroli, monitorowania, nadzoru i ograniczeń przemieszczeń niektórych zwierząt należących do gatunków podatnych na zarażenie*

chorobą niebieskiego języka, tj. od 2 listopada 2007r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do końca sierpnia br. zostały wprowadzone z terenu państw członkowskich UE liczne sztuki bydła, u których wykryto przeciwciała przeciwko chorobie niebieskiego języka oraz wirusa tej choroby.

Pierwszy seropozytywny przypadek, potwierdzony później badaniem wirusologicznym w dniu 9 grudnia 2007r. wykryto u sztuki wprowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej 13 października w transporcie liczącym 27 zwierząt, pochodzącym z miejsca gromadzenia Sammelstelle VOST- Verein Ostfriesischer Stammviehzüchter Aurich Stadt, które jest ujęte w wykazie stref zamkniętych (Dolna Saksonia- cały obszar kraju związkowego.)

Do dnia 31 sierpnia 2008r. stwierdzono 780 przypadków serologicznie dodatnich, z tego w 34 próbach potwierdzono badaniem RT-PCR obecność materiału genetycznego wirusa BTG. Wszystkie „pozytywne” sztuki pochodziły z terytorium Niemiec lub Holandii.

Ponadto u 94 sztuk z polskim numerem kolczyka wykryto obecność przeciwciał przeciwko ww. chorobie. Jednakże były to kilkutygodniowe cielęta pochodzące od matek niemieckich i holenderskich.

3. Opis przedstawionego planu:

W związku z występowaniem choroby przy zachodniej granicy Polski wywołanej przez serotyp BTV-8, przewiduje się, że pierwsze ognisko choroby wywołanej przez tego wirusa zostanie wykryte na obszarze któregoś z województw: zachodniopomorskiego, lubuskiego lub dolnośląskiego. Jednakże ze względu na wprowadzenie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bydła seropozytywnego oraz potwierdzenia materiału genetycznego wirusa choroby, można domniemywać, że choroba może wybuchnąć w każdej części kraju, w której znajdowało się bydło przywiezione w ramach handlu wewnątrzspółnotowego.

W Polsce nie ma dopuszczonej do obrotu szczepionki przeciwko chorobie niebieskiego języka. W związku z tym Główny Lekarz Weterynarii skierował zapytanie ofertowe do producentów szczepionki z serotypem BTV-8 zgodnie z wykazem producentów, z którymi rozmowy prowadziła Komisja Europejska. Trzy firmy farmaceutyczne mające swoje przedstawicielstwa na terenie Polski są w stanie sprowadzić szczepionkę w pożądanych ilościach, deklarując jednocześnie dostosowanie się do wskazanych terminów. Żadna z firm nie dysponuje jednak szczepionką zarejestrowaną w centralnym rejestrze europejskim, jedynie firma Merial ubiega się o zarejestrowanie centralne szczepionki przeciwko chorobie niebieskiego

języka (najbliższy możliwy termin uzyskania wpisu do rejestru centralnego przewiduje na koniec bieżącego roku.)

Województwo	Gatunek	Liczba zwierząt	Liczba dawek
dolnośląskie	Bydło	127 728	255 456
	Owce i kozy	13 066	13 066
kujawsko - pomorskie	Bydło	445 419	890 838
	Owce i kozy	26 429	26 429
lubelskie	Bydło	457 974	915 948
	Owce i kozy	21 033	21 033
lubuskie	Bydło	82 600	165 200
	Owce i kozy	5 148	5 148
łódzkie	Bydło	484 385	968 770
	Owce i kozy	17 848	17 848
małopolskie	Bydło	281 281	562 562
	Owce i kozy	89 813	89 813
mazowieckie	Bydło	963 450	1 926 900
	Owce i kozy	10 243	10 243
opolskie	Bydło	118 124	236 248
	Owce i kozy	3 027	3 027
podkarpackie	Bydło	195 936	391 872
	Owce i kozy	17 172	17 172
podlaskie	Bydło	861 157	1 722 314
	Owce i kozy	18 516	18 516
pomorskie	Bydło	184 894	369 788
	Owce i kozy	25 587	25 587
śląskie	Bydło	144 388	288 776
	Owce i kozy	8 773	8 773
świętokrzyskie	Bydło	226 121	452 242
	Owce i kozy	5 052	5 052
warmińsko - mazurskie	Bydło	441 792	883 584
	Owce i kozy	11 111	11 111
wielkopolskie	Bydło	776 231	1 552 462
	Owce i kozy	40 258	40 258
zachodnio - pomorskie	Bydło	117 077	234 154
	Owce i kozy	751	751

Podwojona liczba dawek szczepionki wynika z konieczności ponownego szczepienia bydła, które musi być przeprowadzone dwukrotnie, w odstępie 3 tygodni.

Poniżej przedstawione są szacunkowe założenia przy kursie euro 1 PLN = 3,3575 € (kurs NBP na dzień 26.09.2008.)

	Koszt
Koszt jednostkowej dawki szczepionki	2 euro= 6,7150 PLN
Koszt wykonania 1 szczepienia	1,1913 euro= 4 PLN
Koszty dojazdu lekarza	0,4765 euro= 1,6 PLN

Suma: 12,315 PLN = 3,6678 euro

Województwo	Gatunek	Koszt całościowy (dwa szczepienia bydła i jednokrotne szczepienie owiec i kóz) w PLN	Suma
dolnośląskie	Bydło	255 456x12,315= 3 145 940,64	3 306 848,43
	Owce i kozy	13 066x12,315= 160 907,79	
kujawsko - pomorskie	Bydło	890 838x12,315= 10 970 669,97	11 296 143,11
	Owce i kozy	26 429x12,315= 325 473,135	
lubelskie	Bydło	915 948x12,315= 11 279 899,62	11 538 921,01
	Owce i kozy	21 033x12,315= 259 021,39	
lubuskie	Bydło	165 200x12,315= 2 034 438	2 097 835,62

	Owce i kozy	5 148x12,315= 63 397,62	
łódzkie	Bydło	968 770x12,315= 11 930 402,55	12 150 200,67
	Owce i kozy	17 848x12,315= 219 798,12	
małopolskie	Bydło	562 562x12,315= 6 927 951,03	8 033 998,125
	Owce i kozy	89 813x12,315= 1 106 047,095	
mazowieckie	Bydło	1 926 900x12,315= 23 729 773,50	23 855 916,05
	Owce i kozy	10 243x12,315= 126 142,545	
opolskie	Bydło	236 248x12,315= 2 909 394,12	2 946 671,625
	Owce i kozy	3 027x12,315= 37 277,505	
podkarpackie	Bydło	391 872x12,315= 4 825 903,68	5 037 376,86
	Owce i kozy	17 172x12,315= 211 473,18	
podlaskie	Bydło	1 722 314x12,315= 21 210 296,91	21 438 321,45
	Owce i kozy	18 516x12,315= 228 024,54	
pomorskie	Bydło	369 788x12,315= 4 553 939,22	4 869 043,125
	Owce i kozy	25 587x12,315= 315 103,905	
śląskie	Bydło	288 776x12,315= 3 556 276,44	3 664 315,935
	Owce i kozy	8 773x12,315= 108 039,495	
świętokrzyskie	Bydło	452 242x12,315= 5 569 360,23	5 631 575,61
	Owce i kozy	5 052x12,315= 62 215,38	

warmińsko - mazurskie	Bydło	883 584x12,315= 10 881 336,96	11 018 168,93
	Owce i kozy	11 111x12,315= 136 831,965	
wielkopolskie	Bydło	1 552 462x12,315= 19 118 569,53	19 614 346,80
	Owce i kozy	40 258x12,315= 495 777,27	
zachodnio - pomorskie	Bydło	234 154x12,315= 2 883 606,51	2 892 855,075
	Owce i kozy	751x12,315= 9 248,565	

Suma: 149 392 538,40 PLN

4. Środki przewidziane przedłożonym planem

4.1. Podsumowanie środków

4.1.1. Czas trwania planu:

W pierwszym roku trwania programu zaszczepione zostaną wszystkie zwierzęta gospodarskie z gatunków wrażliwych w wieku powyżej 3 miesięcy. Druga dawka musi być podana po 3 tygodniach od pierwszego podania. Powtórne szczepienie powinno być przeprowadzone(w zależności od zaleceń producenta) po 12 miesiącach.

4.1.2. Kalendarz wdrażania planu w czasie roku (wskazanie priorytetów w odniesieniu do regionów, statusów stada lun innych istotnych kryteriów):

Szczepienia obejmą wszystkie zwierzęta gospodarskie z gatunków wrażliwych. Rozpoczną się wczesną wiosną, minimum 6 tygodni przed przewidywanym rozpoczęciem okresu aktywności wektora. Zgodnie zaleceniami producenta, zwierzęta uzyskują pełną odporność po 3 tygodniach od drugiego szczepienia. Dzikie zwierzęta nie będą szczepione.

4.1.3. Monitoring szczepień: strategia nadzoru nad właściwym wdrażaniem planu:

Przewiduje się zbadanie ok. 2% populacji zaszczepionych zwierząt, w zależności od wielkości stada w celu określenia poziomu przeciwciał przeciwko

wirusowi choroby niebieskiego języka (test ELISA.) W małych stadach liczących kilka sztuk badane będą wszystkie zwierzęta, w dużych tylko wybrane.

4.2. Organizacja, kontrola i rola osób uczestniczących we wdrażaniu planu:

4.2.1. Szczepienia będą obowiązkowe, przeprowadzone na terenie całego kraju przez wyznaczonych przez powiatowego lekarza weterynarii, lekarzy weterynarii.

4.2.2. Za realizację programu będą odpowiedzialne Organy Inspekcji Weterynaryjnej szczebla powiatowego i wojewódzkiego.

Zgodnie z art. 57 ust. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych (Dz. U. Nr 69, poz. 625 z póź. zm.), organ szczebla centralnego – Główny Lekarz Weterynarii nadzoruje realizację programu zwalczania chorób zakaźnych zwierząt. Ponadto informuje Komisję Europejską o postępach w jego realizacji.

4.2.3. Program szczepień interwencyjnych przeciwko chorobie niebieskiego języka będzie realizowany na terenie całego terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Na obszarze tym funkcjonuje 16 organów Inspekcji Weterynaryjnej szczebla wojewódzkiego (wojewódzcy lekarze weterynarii) oraz 308 organów Inspekcji Weterynaryjnej szczebla powiatowego (powiatowi lekarze weterynarii).

4.3. Wyznaczenie i opis regionów geograficznych i administracyjnych, na obszarze których plan będzie wdrożony:

Program szczepień interwencyjnych przeciwko chorobie niebieskiego języka będzie realizowany na terenie całego terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Podział na województwa ilustruje rys. 4.3.1.

Rys. 4.3.1.

4.4 Opis środków przewidzianych przedłożonym programem:

4.4.1. Szczepienia obejmą wszystkie zwierzęta gospodarskie z gatunków wrażliwych powyżej 3 miesiąca życia.

4.4.2. Szczepienia będą obowiązkowe na terenie całego kraju.

4.4.3. Informacja o przeprowadzonym szczepieniu zwierząt będzie odnotowana przez przeprowadzającego szczepienie lekarza weterynarii w księdze rejestracji bydła, owiec i kóz, której to obowiązek prowadzenia jest nałożony na posiadaczy zwierząt. Powiatowy lekarz weterynarii będzie prowadził rejestr gospodarstw, w których przeprowadzono szczepienia.

Informacje na temat realizowania planu szczepień będą przesyłane w comiesięcznych raportach przez powiatowych lekarzy weterynarii do wojewódzkich lekarzy weterynarii i następnie w formie zbiorczej wpływały do Głównego Lekarza Weterynarii.

Identyfikacja i rejestracja bydła w Polsce są prowadzone zgodnie z następującymi przepisami:

- 1) ustawa z dnia 2 kwietnia 2004r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt;
- 2) rozporządzenie (WE) Nr 1760/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 czerwca 2000 r. ustanawiające system identyfikacji i rejestracji bydła w odniesieniu do etykietowania wołowiny i produktów wołowych oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) Nr 820/97;
- 3) rozporządzenie Komisji Nr 911/2004 z dnia 29 kwietnia 2004r. wcielające w życie rozporządzenie Nr 1760/2000 w odniesieniu do kolczykowania bydła, zaopatrywania go w paszporty oraz rejestrów gospodarstw;
- 4) rozporządzenie Komisji Nr 494/98 z dnia 27 lutego 1998r. uszczegóławiające zasady implementacji rozporządzenia Rady Nr 820/97 w odniesieniu do minimalnych sankcji administracyjnych w ramach systemu nadzoru identyfikacji i rejestracji bydła.

Bydło w Rzeczypospolitej Polskiej podlega obowiązkowi oznakowania przy pomocy pary kolczyków oraz podlega rejestracji w Centralnej Bazie Danych. Każdy kolczyk zawiera indywidualny numer rejestracyjny zwierzęcia oraz zakodowane inne dodatkowe informacje. Posiadacz bydła ma obowiązek zakolczykować nowonarodzone cielę niezwłocznie po urodzeniu i przesłać zgłoszenie o urodzeniu do Centralnej Bazy Danych. Na wykonanie czynności, o których mowa posiadacz ma 7 dni.

Wszystkie sztuki bydła zaopatrzone są w paszporty, które towarzyszą zwierzętom od urodzenia do śmierci. Wszystkie zdarzenia, w tym przemieszczenie z gospodarstwa do gospodarstwa, rzeźni, zakładu utylizacyjnego, przeprowadzenie szczepienia oraz padnięcie, powinny być zgłoszone do Centralnej Bazy Danych.

Gospodarstwa zarejestrowane są w Centralnej Bazie Danych i każde z nich posiada indywidualny numer siedziby stada. W każdym gospodarstwie posiadacz bydła prowadzi rejestr stada. Wszystkie sztuki bydła znajdujące się w gospodarstwie

muszą być wpisane do tego rejestru. Rejestr zawiera następujące informacje: daty urodzeń, zakupów, sprzedaży, padnięć bydła.

Informacje o wszystkich zdarzeniach także przekazywane są do Centralnej Bazy Danych.

Wszystkie wyżej wymienione środki są ustanowione zgodnie z zasadami określonymi w przepisach UE, nie tylko ze względu na identyfikację i rejestrację zwierząt, ale także z powodów ochrony zdrowia zwierząt. Istniejący system, w przypadku wystąpienia choroby zakaźnej może zostać użyty do śledzenia przemieszczeń zwierząt.

4.4.4. Na terenie Rzeczypospolitej Polskiej będą użyte szczepionki inaktywowane, zawierające serotyp 8 wirusa choroby niebieskiego języka. Główny Lekarz Weterynarii skierował zapytanie ofertowe do producentów szczepionki zawierających serotyp BTV-8 zgodnie z wykazem producentów, z którymi rozmowy prowadziła Komisja Europejska. Trzy firmy farmaceutyczne mające swoje przedstawicielstwa na terenie Polski są w stanie sprowadzić szczepionkę w pożądanych ilościach, deklarując jednocześnie dostosowanie się do wskazanych terminów. Schemat szczepień, w zależności od producenta, przedstawia się podobnie:

Zwierzęta powyżej 3 miesiąca życia szczepi się dwukrotnie w odstępie 3 tygodni, rewakcynacja po 6 miesiącach. Szczepionkę u bydła podaje się domięśniowo a u owiec podskórnice.

4.4.5. Odszkodowania za zwierzęta padłe w wyniku podania szczepionki pokrywa budżet państwa.

4.4.6. Zgodnie z art. 57 ust. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych (Dz. U. Nr 69, poz. 625 z póź. zm.), organ szczebla centralnego – Główny Lekarz Weterynarii nadzoruje realizację programu zwalczania chorób zakaźnych zwierząt. Ponadto informuje Komisję Europejską o postępach w jego realizacji.

4.5. Nadzór:

Od zwierząt zaszczepionych będzie pobierana krew do badań serologicznych według schematu opisanego w 4.1.3.

4.6. Informacje dotyczące finansów:

Realizacja programu będzie finansowana ze środków budżetu państwa.

5. Dane dotyczące zakażenia na terenie kraju:

Polska jest krajem wolnym od choroby niebieskiego języka.

Nie stwierdzono rodzimych przypadków choroby.

6.

6.1. W roku 2008 nie jest planowane wprowadzenie szczepień na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Jednakże w przypadku wprowadzenia uregulowaniem prawnym obowiązkowych, ale współfinansowanych szczepień na terytorium całej Wspólnoty, rozpoczęta zostanie realizacja przedstawionego planu.

6.2. Cele planu szczepień na lata 2009- 2011

Bydło

Województwo	Serotyp	Typ szczepionki	Cele planu							
			Całkowita liczba stad znajdujący ch się w regionie	Całkowita liczba zwierząt znajdujący ch się w regionie	Liczba stad do zaszczenie nia	Liczba dorosłych zwierząt do zaszczenie nia	Liczba młodych zwierząt do zaszczenie nia	% zwierząt do zaszczenie nia	Liczba dawek szczepionki	
dolnośląskie	BTV-8	inaktywowana	18 693	127 728	18 693	wszystkie	wszystkie	wszystkie	100%	255 456
kujawsko - pomorskie	BTV-8	inaktywowana	35 279	445 419	35 279	wszystkie	wszystkie	wszystkie	100%	890 838
lubelskie	BTV-8	inaktywowana	107 960	457 974	107 960	wszystkie	wszystkie	wszystkie	100%	915 948
lubuskie	BTV-8	inaktywowana	6 149	82 600	6 149	wszystkie	wszystkie	wszystkie	100%	165 200
łódzkie	BTV-8	inaktywowana	74 583	484 385	74 583	wszystkie	wszystkie	wszystkie	100%	968 770
małopolskie	BTV-8	inaktywowana	107 097	281 281	107 097	wszystkie	wszystkie	wszystkie	100%	562 562
mazowieckie	BTV-8	inaktywowana	127 675	963 450	127 675	wszystkie	wszystkie	wszystkie	100%	1 926 900
opolskie	BTV-8	inaktywowana	12 574	118 124	12 574	wszystkie	wszystkie	wszystkie	100%	236 248
podkarpackie	BTV-8	inaktywowana	91 170	195 936	91 170	wszystkie	wszystkie	wszystkie	100%	391 872
podlaskie	BTV-8	inaktywowana	68 766	861 157	68 766	wszystkie	wszystkie	wszystkie	100%	1 722 314
pomorskie	BTV-8	inaktywowana	20 213	184 894	20 213	wszystkie	wszystkie	wszystkie	100%	369 788
śląskie	BTV-8	inaktywowana	28 492	144 388	28 492	wszystkie	wszystkie	wszystkie	100%	288 776
świętokrzyskie	BTV-8	inaktywowana	61 320	226 121	61 320	wszystkie	wszystkie	wszystkie	100%	452 242
warmińsko - mazurskie	BTV-8	inaktywowana	26 834	441 792	26 834	wszystkie	wszystkie	wszystkie	100%	883 584
wielkopolskie	BTV-8	inaktywowana	61 780	776 231	61 780	wszystkie	wszystkie	wszystkie	100%	1 552 462
zachodnio -	BTV-8	inaktywowana	11 628	117 077	11 628	wszystkie	wszystkie	wszystkie	100%	234 154

mazurskie													
wielkopolskie	BTV-8	inaktywowana	975	40 258	975	wszystkie	wszystkie	100%				40 258	
zachodnio – pomorskie	BTV-8	inaktywowana	245	751	245	wszystkie	wszystkie	100%				751	
Suma:			12 748	313 827	12 748				12 748			313 827	313 827

Suma: 11 817 114 + 313 827 = 12 130 941 dawek szczepionek

7. Szczegółowa analiza kosztów planu na rok 2008.

Koszty odnośnie do	Wyszczególnienie	Liczba jednostek	Jednostkowy koszt w €	Całkowity koszt w €
1. Szczepienie				
1.1. Cena zakupu dawek szczepionek	6,7150 PLN	12 130 941	2	24 261 882
1.2 Koszty administracyjne				
1.2.1. Wynagrodzenie (personel zatrudniony	325 etatów x 4200 PLN x 12 mies.	325	15 011,1684	15 011,1684 x 325= 4 878 629,93

jedynie na potrzeby planu)	16 380 000 PLN			
1.2.2. Koszty produktów zaopatrzenia i sprzętu	4 PLN za podanie szczepionki	12 130 941	1,1913	14 451 590,01
1.2.3 Inne koszty	1,6 PLN za dojazd lekarza	12 130 941	0,4765	5 780 393,387

SUMA: 49 372 495,33 euro

